

Vergaderjaar 2019–2020

29 628

Politie

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 943

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 april 2020

Aansluitend bij de kabinetsmaatregelen om de fysieke contacten te beperken om de kans op besmetting met het coronavirus zo klein mogelijk te maken, zijn ook bij de politie maatregelen genomen om zowel de fysieke contacten met de burgers als de onderlinge fysieke contacten daar waar mogelijk te beperken. Deze maatregelen dragen bij aan de inzetbaarheid alsook de bescherming van de politiemedewerkers. Middels deze brief informeer ik uw Kamer hierover.

Laat ik eerst van deze gelegenheid gebruik maken om mijn grote waardering uit te spreken voor de wijze waarop hulpverleners in het algemeen en de politie in het bijzonder omgaan met hun werk in deze bijzondere tijd en de inzet en flexibiliteit die zij daarbij tonen. Samen met andere hulpverleners spant politie zich dag en nacht in voor onze veiligheid: zij zetten een stap vooruit, ook in deze lastige tijd. Juist nu het besmettingsgevaar met het coronavirus zo groot is, vind ik het onbegrijpelijk en volkomen onacceptabel dat er mensen zijn die agenten of andere hulpverleners in het gezicht hoesten of spugen of dreigen dit te doen. Dit is niet alleen smerig en beledigend, maar ook nog eens levensgevaarlijk.

Aanpassing regelgeving

Bezien is hoe we agenten beter kunnen beschermen tegen verdachten die vervoerd moeten worden of personen met verward gedrag die hulp behoeven. Agenten zitten namelijk met deze personen in een auto en kunnen opzettelijk hoesten of spugen niet ontwijken. Zaak is te zorgen dat agenten daarbij minder kans lopen op opzettelijke besmetting of minder last hebben van dreiging daarvan. Daarom is besloten dat de mogelijkheid om mondafscherming bij verdachten aan te brengen die vervoerd worden, waar nodig kan worden ingezet. Om de inzet van de mondafscherming mogelijk te maken moet dit worden toegevoegd aan de uitrusting van de politie. Dit is ook al voorzien in de stelselherziening geweldsaanwending politie en geschiedt conform het huidige artikel 16, tweede lid, van het Besluit bewapening en uitrusting politie. Het is een

effectieve maatregel om politiemedewerkers hun werk veiliger te kunnen laten doen.

Ook heeft mijn departement spoedwetgeving opgesteld, zojuist geaccordeerd door de ministerraad, om het mogelijk te maken van verdachten gedwongen celmateriaal af te nemen om zo te testen of zij ook daadwerkelijk met het coronavirus besmet zijn.

Het Openbaar Ministerie (hierna: «OM») heeft een beleidskader vastgesteld op basis waarvan een lik-op-stuk aanpak geldt voor coronagerelateerde delicten. Het OM zal een stevige straf eisen voor mensen die een ander in het gezicht spugen of hoesten. Dit is in het bijzonder van belang voor alle hulpverleners op straat. Ook heeft het OM aangekondigd deze zaken in supersnelrecht af te doen. Deze aanpak is al in de praktijk gebracht.

Andere maatregelen

Voorts is gezien of en in hoeverre de kabinetsmaatregelen nopen tot een tijdelijke aanpassing van de regelgeving of tot een tijdelijke afwijking daarvan. Dat is bij veel politiewerkzaamheden niet noodzakelijk. Aangiftes vinden bijvoorbeeld veelal plaats via de elektronische weg (als het gaat om vermogensdelicten), maar ten aanzien van de strafbare feiten die voor aangifte een fysieke aanwezigheid vereisen (zoals zeden) worden op normale wijze, binnen de richtlijnen van het RIVM, opgenomen door gespecialiseerde rechercheurs.

Een tijdelijke aanpassing in de regelgeving is wel aan de orde bij de toetsing van politiemedewerkers in het kader van de geweldsbeheersing, de keuring van de combinaties politiehondgeleider-politiehond, de geoefendheid van de leden van de mobiele eenheden en bij de zogenoemde korpscheftaken. Hieronder wordt daar in meer detail op ingegaan, waarbij wordt aangegeven welke aanpassingen of afwijkingen in de regelgeving zullen worden doorgevoerd.

Geoefendheid politie

Geoefendheid leden mobiele eenheid

De Regeling mobiele eenheid 2007 bepaalt dat de leden van de mobiele eenheid tenminste 40 uur op jaarbasis oefenen, anders zijn zij niet inzetbaar. Deze oefeningen zijn met het oog op het beperken van de kans op besmetting met het coronavirus opgeschort. Gelet daarop is het wenselijk om dit jaar af te zien van deze verplichting. Conform de Regeling mobiele eenheid 2007 heb ik de korpschef toestemming gegeven om in 2020 af te wijken van de verplichting om de leden van de mobiele eenheid dit jaar tenminste 40 uur te laten oefenen. De korpschef heeft mij verzekerd dat wel zoveel als mogelijk wordt getracht de geoefendheid van de leden van de mobiele eenheden op peil te houden.

Keuring combinatie politiehondgeleider-politiehond

De Regeling politiehonden bepaalt dat de combinatie politiehondgeleider-politiehond om de twee jaar wordt gekeurd. Bij een voldoende resultaat ontvangen zij een certificaat dat 2 jaar en drie maanden geldig is. Nu deze keuringen de komende maanden zijn opgeschort, dreigt voor een aantal combinaties dat hun certificering afloopt en zij als gevolg daarvan niet meer kunnen worden ingezet. Ik zal de Regeling politiehonden zodanig aanpassen dat in buitengewone omstandigheden de geldigheidsduur van bestaande certificaten tijdelijk kan worden verlengd opdat deze combinaties inzetbaar blijven.

Toetsen geweldsbeheersing

De politie heeft de toetsen geweldsbeheersing en aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden opgeschort, omdat fysiek contact hierbij onvermijdelijk is. De opschorting van voorgenoemde toetsen heeft vooralsnog geen gevolgen voor bevoegdheden en de inzetbaarheid van het politiepersoneel, omdat de huidige certificeringen geldig zijn tot en met 31 december 2020. Indien de toetsen geweldsbeheersing en aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden voor langere tijd worden opgeschort, zal een toetsingsachterstand ontstaan die waarschijnlijk niet is in te halen voor het einde van 2020. Het gevolg daarvan is dat mogelijk niet alle medewerkers tijdig kunnen worden gecertificeerd voor 2021. Indien een dergelijke toetsingsachterstand dreigt te ontstaan, zal ik in overleg met de politie en de politievakbonden afspraken maken over de tijdelijke verlenging van de huidige certificeringen door middel van een tijdelijke aanpassing Regeling toetsing geweldsbeheersing politie (RTGP).

De halfjaarlijkse schietvaardigheidstoetsen binnen de politie kunnen vooralsnog doorgaan met diverse maatregelen binnen de richtlijnen van het RIVM. Op dit moment is de verwachting dat de medewerkers die een vuurwapen dragen voor de deadline van 1 juli hun certificering voor de tweede helft van 2020 kunnen behalen. De certificering voor schietvaardigheid is alleen geldig in combinatie met de certificeringen voor geweldsbeheersing en aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden. Voor de tweede helft van 2020 is dit geen probleem, omdat deze certificeringen tot 31 december a.s. geldig zijn. Echter, indien de toetsen geweldsbeheersing en aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden voor langere tijd worden opgeschort en een niet in te lopen toetsingsachterstand ontstaat, is de tijdelijke verlenging van deze certificeringen ook noodzakelijk voor de schietvaardigheidscertificering in de eerste helft 2021, zelfs als de schiettoetsen wel kunnen worden afgenomen.

Indien de richtlijnen van het RIVM wijzigen waardoor het niet langer mogelijk is de schiettoetsen op een veilige en verantwoorde wijze af te nemen zal ik in overleg met de politie en de politievakbonden afspraken maken over de tijdelijke verlenging van de certificeringen voor schietvaardigheid door middel van een tijdelijke aanpassing van de RTGP. Tevens is in overleg met de politievakbonden en de politie besloten tijdelijk af te wijken van de volgordelijkheid van bepaalde onderzoeken die is vastgelegd in de Regeling aanstellingseisen politie 2002. In deze regeling staat dat in het fysiek-motorisch onderzoek voor het psychologisch onderzoek moet plaatsvinden, en de geneeskundige keuring voor het betrouwbaarheids- en geschiktheidsonderzoek. De volgordelijkheid in het werving- en selectieproces is reeds losgelaten om ervoor te zorgen dat de niet-fysieke elementen van de werving en selectie doorgang kunnen vinden en er geen onnodige vertraging wordt opgelopen. Op korte termijn zal de Regeling aanstellingseisen hierop worden aangepast.

Korpscheftaken

Het gaat hierbij in dit kader om het afgeven van jachtakten en wapenverloven en het verlenen van vergunningen en afgeven van legitimatiebewijzen voor particuliere beveiligingsorganisaties en particuliere recherchebureaus. Deze werkzaamheden vergen fysiek contact tussen de politie en de aanvragers en zijn derhalve opgeschort zolang de RIVM-maatregelen daartoe aanleiding geven.

Jachtakten en vergunningen

Ongeveer 3.000 à 6.000 van de ongeveer 30.000 jachtakten op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb) moeten nog verlengd worden. Daarnaast moeten ook verloven voor wapenbezit (o.a. voor de schietsport) op basis van de Wet wapens en munitie (Wwm) worden verlengd. Voor wat betreft de jachtakten en de wapenverloven heb ik de korpschef opgedragen tot de kabinetsmaatregelen die het fysieke contact beperken besluiten te nemen op basis van de overige gegevens die in deze afwegingen worden betrokken. De politie volgt de verlofhouders onverminderd vanuit de politiesystemen en zodra daartoe aanleiding wordt gevonden zal zij daarop acteren. Het voorgaande heeft tot gevolg dat na de contactbeperkende maatregelen een inhaalslag door de politie moet worden gemaakt op het terrein van het afgeven van de nieuwe verloven en aktes voor wat betreft de vereiste fysieke contactmomenten, omdat dan de elementen die fysiek contact vereisen moeten worden afgelegd. Ik zal hierover goed in gesprek blijven met de korpschef.

Vergunningen en legitimatiebewijzen beveiligingsorganisaties

Ten slotte moeten ook vergunningen en legitimatiebewijzen van beveiligingsorganisaties en particuliere recherchebureaus op basis van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (Wpbr) worden verlengd. Ook deze werkzaamheden vergen fysiek contact tussen de politie en de aanvragers en dat aspect van de werkzaamheden is derhalve de komende maanden opgeschort. Teneinde de huidige vergunningen en legitimatiebewijzen tijdelijk te verlengen zal ik de beleidsregels aanpassen.

Bovenstaande maatregelen gelden tot nader order. Ik heb de korpschef hier op 31 maart 2020 over geïnformeerd. Ik zal uw Kamer op de hoogte houden van de ontwikkelingen hieromtrent.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus